

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 noiembrie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2013, declarat de avocatul Panuș Liliana în numele inculpatului

Radco Valeri xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 04.04.2012 - 21.06.2012,
2. Instanța de apel: 08.10.2012 - 14.02.2013,
3. Instanța de recurs: 02.11.2017 - 22.11.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 21 iunie 2012, Radco Valeri a fost condamnat în baza art.217 alin.(4) lit.b) Cod penal la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de procurarea, prepararea, prelucrarea și păstrarea substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani.

Conform art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 4 ani.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Radco Valeri, urmărind scopul de producere, preparare, prelucrare, transportare și păstrare ilegală a substanțelor narcotice, fără scop de înstrăinare, pe parcursul anilor 2010-2011, din loc nestabilit de organul de urmărire penală, a cules plante de cânepă, pe care le-a adus acasă, unde le-a uscat, fărămițat, iar după ce a prelucrat plantele de cânepă, le-a împachetat în bucăți de hîrtie separate și le-a păstrat la domiciliul său din str.xxxxxxxxxx, r-nul Strășeni pînă la 24 martie 2011, dată la care, în cadrul percheziției în domiciliul acestuia, de către colaboratorii de poliție, au fost depistate și ridicate 46 de plante verzi uscate, sacoșe cu masă vegetală de culoare verde-uscată cu miros specific, care potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr.23 din 11.04.2011, reprezintă marijuana, în cantitate totală de 5417,94 gr, ce constituie proporții deosebit de mari.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care V.Radco să fie condamnat conform învinuirii înaintate la 9 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții pe un termen de 4 ani, invocând că instanța incorect a dispus reîncadrarea acțiunilor inculpatului din prevederile art.217¹ alin.(4) lit.d) Cod penal în cele ale art.217 alin.(4) lit.b) Cod penal, fără a lua în seamă faptul că din probele administrate ca: procesul-verbal de percheziție, fototabelul și imaginile video, cu certitudine se constată că inculpatul a păstrat la domiciliul său plante, substanțe narcotice și semințe de plante de cânepă în cantități deosebit de mari, cu scop de înstrăinare, deoarece masele vegetale de marijuana au fost împachetate după cantitate,

calitate și gramaj, divizate în cutii de chibrit și în pachete de hârtie, ceea ce și demonstrează scopul de înstrăinare atât material, cât și cu titlu gratuit altor persoane.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2013, a fost admis apelul declarat de către procuror, casată parțial sentința, în partea stabilirii pedepsei și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Radco Valeri a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(4) lit.b) Cod penal la 4 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau exercita anumite activități în domeniul farmaceuticii pe un termen de 3 ani. În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a constatat că prima instanță, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului V.Radco în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(4) lit.b) Cod penal, deoarece din probele administrate s-a dovedit că inculpatul s-a ocupat cu producerea, prepararea, prelucrarea și păstrarea la domiciliu său a substanțelor narcotice-marijuană în cantitate de 5417,94 gr, ce reprezintă proporții deosebit de mari, fără scop de înstrăinare.

De asemenea, instanța de apel a considerat neîntemeiat argumentul acuzării, precum că acțiunile inculpatului urmează a fi reîncadrate în baza art.217¹ alin.(4) lit.d) Cod penal, deoarece din declarațiile martorilor I.Țurcan, M.Mastac, cât și din probele materiale ale cauzei – procesul-verbal de percheziție la domiciliul lui V.Radco din 24.03.2011 se denotă intenția acestuia doar la producerea, prepararea, prelucrarea și păstrarea la domiciliu său a substanțelor narcotice, dar nu scopul de a le înstrăina.

Instanța de apel a reținut că partea acuzării în sensul solicitărilor sale, nu a prezentat probe ce ar fi demonstrat intenția inculpatului privind înstrăinarea substanțelor narcotice și aceasta nu poate fi confirmat numai prin numărul mare de plante care conțin substanțe narcotice sau cantitatea mare a acestora depistate la domiciliul inculpatului, urmând a fi indentificate și alte temeuri întru confirmarea intenției, precum existența unei înțelegeri cu cei ce urmează să procure astfel de plante sau substanțe.

La fel, instanța de apel a reținut că, prima instanță just a exclus din acțiunile inculpatului și semnul calificativ - transformarea substanțelor narcotice, fiindcă din probatoriul administrat nu rezultă că inculpatul ar fi săvârșit acțiuni îndreptate la transformarea substanțelor narcotice.

Totodată, instanța de apel, verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința lui V.Radco, a conchis că prima instanță nu a ținut cont de gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite de inculpat, de circumstanțele săvârșirii acesteia, astfel că incorect a reținut circumstanțele atenuante la aplicarea unei pedepse mai blânde, potrivit dispozițiilor art.90 Cod penal, pe când aceleași circumstanțe le-a reținut la stabilirea duratei și cuantumului pedepsei.

Instanța de apel, reieșind din raționamentul de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, a concluzionat că pedeapsa numită inculpatului de către prima instanță, prin care a dispus suspendarea condiționată a executării ei pe o perioadă de probă este una inechitabilă faptei comise, deoarece nu va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, pentru a nu admite în viitor săvârșirea a astfel de infracțiuni, reieșind din faptul că inculpatul nu a conștientizat și nu a respectat rigorile pedepsei aplicate anterior,

dar s-a eschivat de la executarea acesteia, din care considerente doar stabilirea unei pedepse penale reale cu închisoarea va duce la corijarea și reeducarea lui.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul L.Panuș în numele inculpatului V.Radco care, fără a invoca vreun temei de drept prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, invocând că pedeapsa stabilită de instanța de apel este una inechitabilă în raport cu infracțiunea comisă și persoana inculpatului, care poate fi corijat și fără a fi privat de libertate, considerând totodată, că prima instanță la stabilirea pedepsei a dat o apreciere corectă tuturor circumstanțelor cauzei și just a stabilit pedeapsa cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, pentru ca inculpatul să se poată reintegra în societate.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru repararea erorilor de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile stipulate în acest articol.

Din conținutul cererii de recurs se poate deduce, având în vedere că partea apărării critică pedeapsa stabilită lui V.Radco considerând-o prea aspră, solicitând să fie menținută hotărârea primei instanțe, prin care s-a dispus suspendarea condiționată a pedepsei pe un termen de probă, temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, care stipulează că instanța de recurs este în drept să intervină în soluțiile adoptate în latura pedepsei când se constată că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând acest temei în raport cu motivul invocat în recurs, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat.

După cum rezultă din textul recursului, autorul acestuia este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor lui V.Radco și, critică hotărârea dată numai în latura stabilirii pedepsei inculpatului, nefiind de acord cu excluderea în privința lui a prevederilor art.90 Cod penal.

Colegiul penal consideră că instanța de apel just a admis apelul procurorului, concluzionând că la soluționarea chestiunii cu privire la stabilirea pedepsei, prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal.

Astfel, conform prevederilor art.61, 75 Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a inculpatului având drept scop restabilirea echității sociale, corijarea vinovatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Colegiul penal menționează că instanța de apel întemeiat a constatat că prima instanță, la numirea pedepsei, nu a ținut cont de prevederile sus-menționate, de caracterul social periculos al infracțiunii comise, de persoana inculpatului, căruia fiindu-i aplicată o pedeapsă cu suspendarea condiționată a ei, s-a eschivat de la executarea acesteia, ceea ce demonstrează că pedeapsa aplicată nu a fost suficientă pentru corijarea și reeducarea inculpatului.

În prezența circumstanțelor descrise, Colegiul consideră legală concluzia instanței de apel referitor la faptul că aplicarea art.90 Cod penal nu este proporțională faptei

comise de către inculpat, motiv din care s-a dispus aplicarea pedepsei închisorii cu executarea ei reală. Prin urmare, după cum rezultă din partea descriptivă a deciziei, instanța și-a motivat soluția adoptată indicând din care motive a ajuns la concluzia că corijarea și reeducarea inculpatului V.Radcov este posibilă doar cu aplicarea pedepsei închisorii reale.

Instanța de recurs apreciază că, față de natura și gravitatea faptei comise, a circumstanțelor reale privind săvârșirea acesteia și a celor personale ale inculpatului, pedeapsa de 4 ani închisoare cu executarea ei reală, este aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, contribuind la corijarea și reeducarea acestuia, la formarea unei atitudini pozitive față de fapta comisă.

Totodată, instanța de recurs ține să enunțe că într-adevăr, după efectuarea procedurii de individualizare și stabilire a duratei și quantumului pedepsei, în cazul stabilirii închisorii, continuă operațiunea de individualizare a acesteia, dar în aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa numită inculpatului, acesta trebuie să o execute real ori sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi trasă concluzia că scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului pe un termen de probațiune.

Aplicarea prevederilor art.90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

În sensul dat Colegiul remarcă că, textul art.90 alin.(1) Cod penal specifică: „...dacă instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de câțiva în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei...”. Prin sintagma „poate”, se oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Prin urmare, în sensul legii, în afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța trebuie să dea o suplimentară motivare de ce trage concluzia că nu este rațional ca vinovatul să execute real termenul pedepsei stabilite. Din examinarea condițiilor în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al vinovatului, ci o *facultate a instanței de judecată*, care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Astfel, reieșind din cele reținute, instanța de recurs găsește neîntemeiat motivul părții apărării invocat în recurs și constată încă o dată că, concluzia instanței de apel referitor la faptul că corijarea inculpatului nu este posibilă prin suspendarea condiționată a executării pedepsei, este una justă, pedeapsa stabilită fiind corect individualizată, deoarece soluția primei instanțe, după cum rezultă din partea descriptivă a sentinței, nu cuprinde motivele aplicării art.90 Cod penal, instanța nemotivându-și în acest sens concluziile prin careva circumstanțe atenuante suplimentare, descriind aceleași circumstanțe atenuante, ce au fost reținute de instanță la stabilirea pedepsei.

În concluzie, Colegiul penal reține că în speța dată rezultă că instanța de apel, reieșind din circumstanțele sus-menționate, just a considerat rațional ca inculpatul să execute real pedeapsa stabilită, care este în limitele prevăzute de lege, individualizată conform prevederilor legale.

Astfel, instanța de recurs consideră că în prezenta cauză nu se constată eroarea de drept prevăzută de art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală și, ca urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de avocatul L.Panuș în numele inculpatului V.Radco, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2013, de către avocatul Panuș Liliana în numele inculpatului Radco Valeri, în cauza penală în privința lui Radco Valeri, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 13 decembrie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu